

Včely

- 1** Komenský ve Fulneku zavedl chov včel. Za kostelem postavil několik úlů a učil ostatní, jak je třeba včely opatrovat. Dokonce včelařství zařadil do knihy Orbis pictus.
Doplň písmena k popiskům, ať víš, v čem byla kniha výjimečná.

- KLÁTY
- KRÁLOVNA
- MED
- MĚDĚNICE
- PLÁSTY
- ROJ
- VČELAŘ
- VČELÍN
- VOSK

- 2** „S včelařením naučil jsem se přírodu více znáti a více ji milovati než z mnoha knih učených,“ napsal Komenský. Co podle něj včely dělají? **Slož z přesmyček slova.**

Včely milují ..... POSLEN STOČ

Včely se vyhýbají ..... TIS NON NIČE

Včely mají společné ..... LODÍ

- 3** Podle Komenského je nezbytné, aby učenci napodobovali spíše včely a mravence než mouchy a pavouky.

Proč?

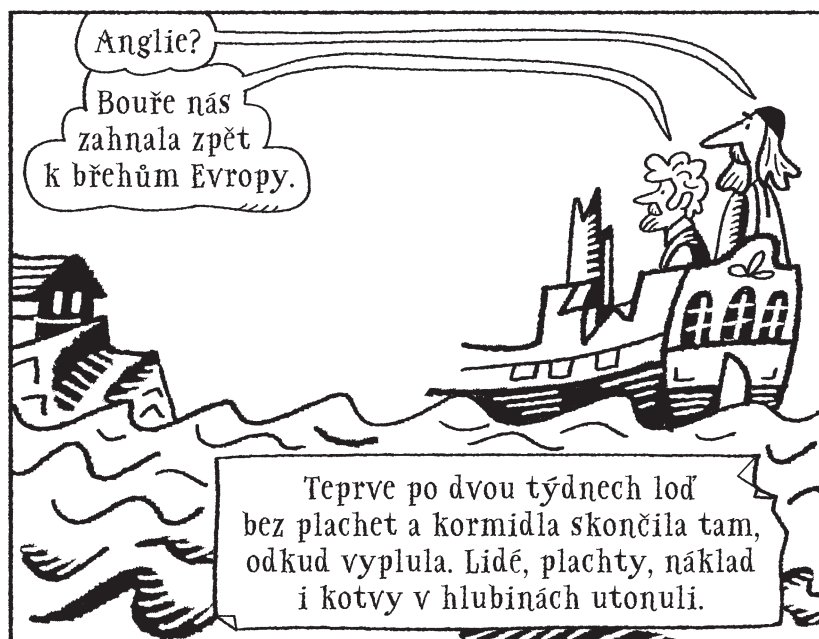
.....
 .....
 .....

Ztroskotání

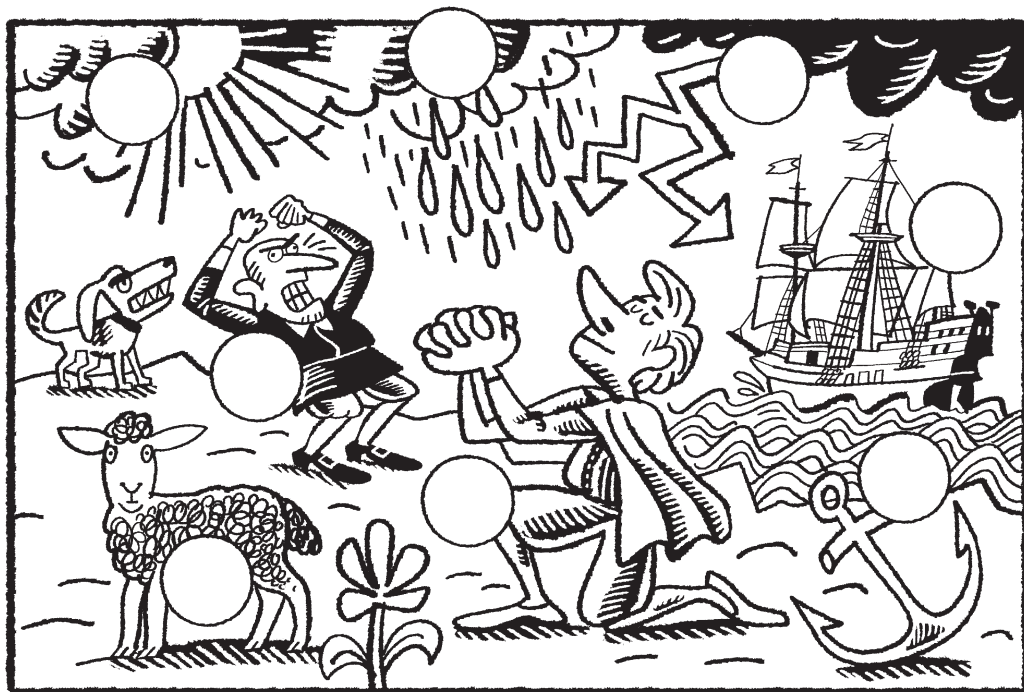
Doplň komiks.

1 Svět v obrazech zachycuje i lidské vlastnosti. **Které z nich se tento obrazový výjev týká?**

..... snáší pohromy (1) a křivdy s pokornou myslí jako beránek (2) jako otcovskou metlu božskou. Opírá se o kotvu naděje (3) jako koráb (4) na moři zmítaný. Boha za milost prosí (5), po dešti (6) čeká slunéčko (7).

Doplň čísla na správná místa obrázku.

2 A kom je řeč nyní?

..... (8) pláče, naříká, zuří sám nad sebou, vrčí jako pes. Za křivdy žádá pomstu a bývá sám sobě vlastním vrahem.

3 Kterých vlastností si považuješ ty a proč? Vyber tři.

- .....
- .....
- .....

1 O Komenském se často mluví jako o exulantovi.
Co to slovo znamená?

BĚŽENEC

EMIGRANT

IMIGRANT

PŘISTĚHOVALEC

UPRCHLÍK

VYHOŠTĚNEC

VYHNANEC

VYSTĚHOVALEC

2 Komenský nuceně a v chvatu odcházel několikrát.
Přiřaď k místům, odkud utíkal, rok, okolnosti a důvody.

Uherský Brod **Z**

1656 **O**

švédský vpád do Polska **V**

pronásledování **O**

Fulnek **N**

1628 **Ě**

obnovené zřízení zemské **T**

sympatie k protivníkovi **U**

Čechy **P**

1604 **A**

porážka stavovského povstání **T**

osiření **Í**

Lešno **N**

1621 **A**

mor **Č**

víra **Z**

3 Proč opouštějí své domovy současní exulanti?

4 Co byste si s sebou vzali, kdybyste museli narychlo opustit domov?

Jsmo všichni v Evropě na jedné lodi a hledíme na ostatní světadíly, jak se na svých lodicích potácejí oceánem vlastních pohrom... První, ne-li jedině, co má být pro nás všechny cílem, je štěstí lidského rodu. Složte zbraně a odějte se rouchem míru.

- 1** Ač se to nezdá, Komenský učil jen pár let. O to víc vzdělávání a úlohu školy promýšlel. Vycházel z předpokladu, že i to nejméně nadané dítě lze alespoň trochu vychovat. Nejprve je však třeba ujasnit si, do jaké skupiny žák patří. **Vyber, ke které skupině patříš ty.**

BYSTRÉ,
DĚLAJÍ RADOST

BYSTRÉ,
LÍNĚ

BYSTRÉ,
VZPURNĚ

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI,
LÍNĚ

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI,
VZPURNĚ

A co ti v učení pomáhá?

.....

- 2** Pro Komenského bylo vzdělání prostředkem k nápravě všech věcí lidských. Co se tím podle tebe myslí? **Vyber si některé ze slov a odpověď napiš.**

LIDSKOST

PROFESE

ZNALOSTI

ROZHLED

KVALIFIKACE

SEBEPOZNÁNÍ

DOVEDNOSTI

ŘÁD

POZNÁNÍ

JAZYKY

CESTA

PROCES

VLASTNOSTI

INFORMACE

MOUDROST

.....

.....

- 3** Výuka by měla odpovídat pěti zásadám. **Přiideš na to, v čem spočívají?**

Žák by měl mít možnost se s učivem přímo seznámit.

Učivo by na sebe mělo navazovat.

Žáci by měli své poznatky získávat vlastní zkušeností.

Učivo je třeba soustavně opakovat.

Učitel by měl vycházet z individuálních schopností žáků.

- TRVALOSTI
- NÁZORNOSTI
- SYSTEMATIČNOSTI
- PŘÍMĚŘENOSTI
- AKTIVNOSTI

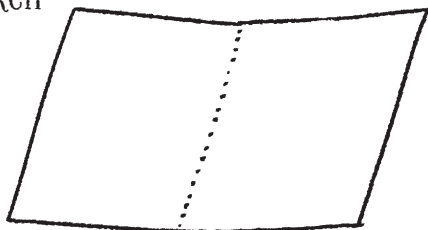

Svět strojů

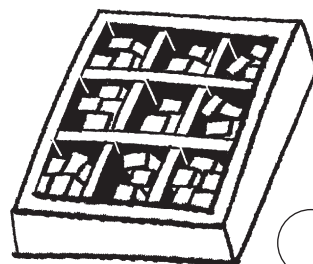
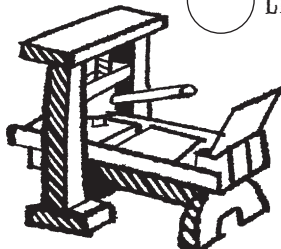

- 1** Komenský se zabýval opravdu mnohým bádáním, dokonce spolupracoval s alchymisty. Zajímalo ho, jak věci fungují. Výborně rozuměl třeba tiskařskému řemeslu. **Přijdeš na to, jak tiskař postupoval? Postup očísľuj.**

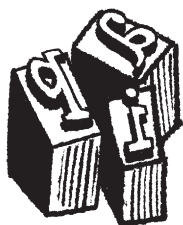
ARCH

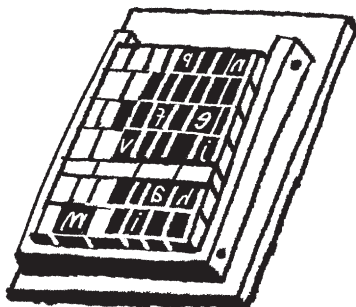
LIS

PÍSMOVKA

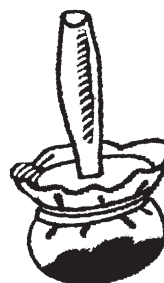
LITERY

SAZEBNICE

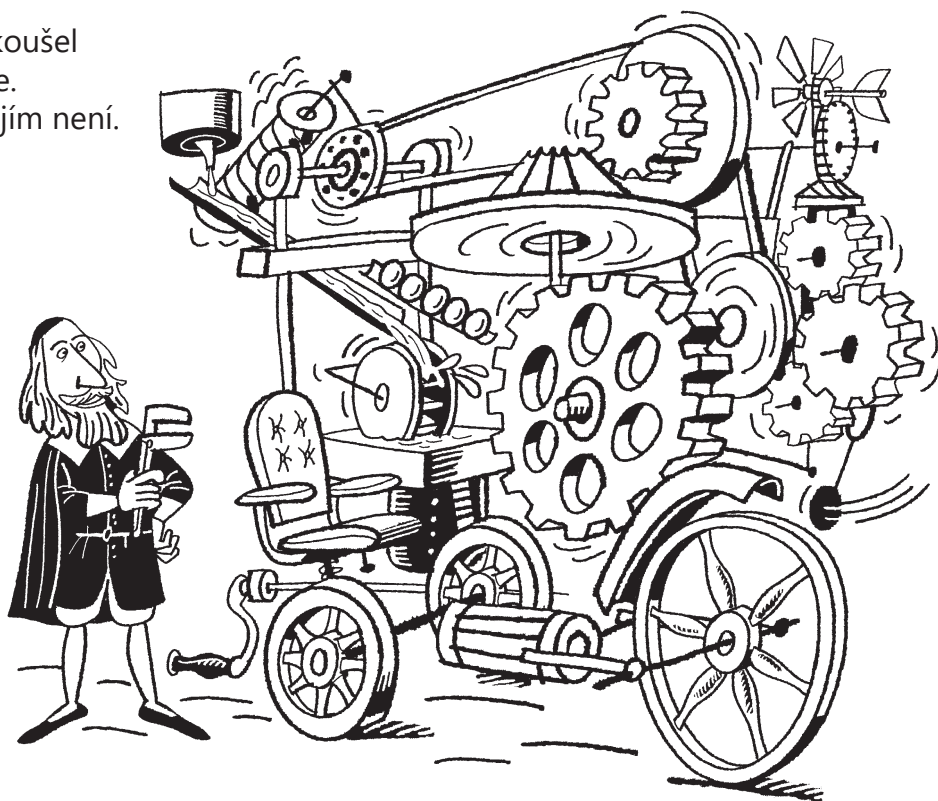

RUKOPIS

BARVA

- 2** Komenský se dokonce pokoušel sestrojít perpetuum mobile. Zdá se však, že tento stroj jím není. **Odhal a zakroužkuj zdroje energie!**

- 1** Když se Jan Komenský vrátil do školy, bylo jeho cílem stát se knězem. Roku 1616 byl na synodě v Žeravicích ordinován na kněze, stal kazatelem ve Fulneku, v roce 1648 byl v Lešně zvolen biskupem. **Co slova znamenají?**

KNĚZ

místní církevní společenství

SYNODA

volený představitel církve

ORDINACE

prostředník mezi věřícími a Bohem

SBOR

správce sboru

KAZATEL

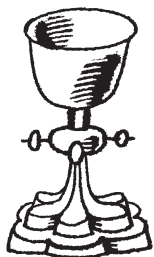
církevní shromáždění

BISKUP

pověření duchovní službou

- 2** Jednota bratrská byla v době Komenského církví vyznačující se mnoha zvláštnostmi. **Rozhodni, co pro ni platilo.**

Jednota bratrská uznávala jiného boha než ostatní křesťané.

ANO

NE

Jednota bratrská se oddělila od kališníků.

ANO

NE

Jednota bratrská uznávala šíření víry mečem.

ANO

NE

Jednota bratrská odmítala přepych.

ANO

NE

Jednota bratrská se starala o své staré i nemocné.

ANO

NE

Jednota bratrská tolerovala rozvod.

ANO

NE

Jednota bratrská byla velmi početná církev.

ANO

NE

Jednota bratrská neusilovala o hlubší reformu církve.

ANO

NE

Jednota bratrská se zasloužila o vydání Bible kralické.

ANO

NE

Jednota bratrská postupně kladla důraz na vzdělání.

ANO

NE

Jednota bratrská neschvalovala rovnost před Bohem.

ANO

NE

Jednota bratrská vyžadovala kázeň a řád.

ANO

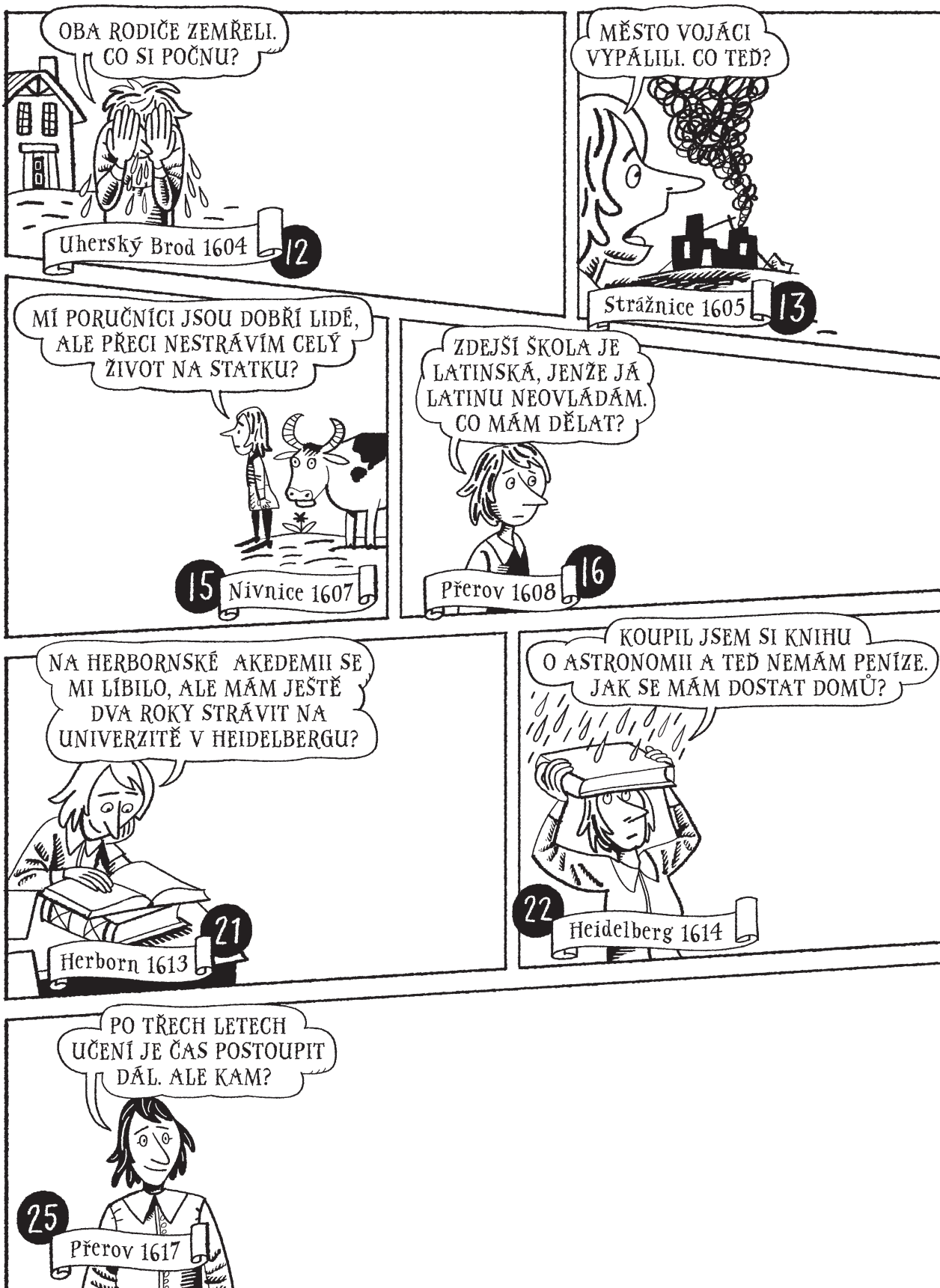
NE

Rozhodování

Doplň následující komiksová pole.

S Komenským do komiksu

Klára Smolíková

Kniha **S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem**

se snaží nasměrovat zájem dětí a mladých čtenářů k osobě Jana Amose Komenského, jeho životě, dílu i odkazu. Činí tak několika způsoby. Na první pohled upoutají pozornost celostránkové komiksy, které vznikly pro výstavu v Národním pedagogickém muzeu a nyní jsou dostupné ve formě putovního výstavního souboru. Zájemci si mohou v muzeu vyžádat tisková data a vytisknout si ho sami.

Kniha však nabízí víc. Předně je to paralelní příběh kamarádů, kteří se v podivné únikové hře musí vypořádat s nástrahami připomínajícími obtíže, jimž musel čelit Jan Amos Komenský. Dále jsou zařazeny stránky s listinami, ve kterých se zamýšlí sám Komenský, aby události líčené komiksy zasadil do dobových souvislostí.

Nebývalý zájem o knihu, která obdržela ocenění Zlatá stuha, byla zařazena do prestižního katalogu Nejlepší knihy dětem či do výběru knih, v jejichž znalosti soupeřili šestáci v oblíbeném klání Souboj čtenářů, nás autory potěšil. Zároveň dal vzniknout nápadu zpracovat související hravý materiál, který by si mohli individuální zájemci, ale především učitelé a knihovníci vytisknout i pro skupinovou práci.

Osm pracovních listů obtížností cílí na žáky od čtvrté do deváté třídy a jsou označeny poznámkou lehčí (zhruba do šesté třídy) a těžší obtížnost (od sedmé třídy výš), ale část z nich je úspěšně ozkoušena i se středoškolskými studenty. Jejich smyslem je aktivizovat čtenáře, motivovat je různorodými úkoly. Pozornost je věnována i samotnému komiksu, což byl požadavek, se kterým jsme se na doprovodných besedách často setkávali.

Jsme všichni v Evropě na jedné lodi
a hledíme na ostatní světadíly, jak
se na svých lodicích potácejí oceánem
vlastních pohrom... První, ne-li jediné,
co má být pro nás všechny cílem, je
štěstí lidského rodu. Složte zbraně
a odějte se rouchem míru.

První list si všímá stránky z úžasné Komenského knihy Orbis pictus, která představuje svět v neobyčejné rozmanitosti formou několikajazyčné encyklopedie. Výtvarník Lukáš Fibrich zjednodušil a pro současné žáky uchopitelnějším stylem překreslil scénu představující včelařství.

Úkol č. 1

Pokud žáci správně přiřadí pojmenování k zobrazeným výjevům, vyluští, v čem byla kniha výjimečná.

V	KLÁTY
O	KRÁLOVNA
B	MED
R	MĚDĚNICE
A	PLÁSTY
Z	ROJ
E	VČELA
C	VČELÍN
H	VOSK

Řešením je
V OBRAZECH.

Hned první slovo označující špalkové úly, tedy **kláty**, nebude dětem známé. Neporadí si zřejmě ani s výrazem **měděnice**. Mělká měděná nádoba sloužila většinou jako umyvadlo, podle Komenského na ni včelař bubnoval, aby přivolal včelí roj. Pokud však budou žáci nejprve přiřazovat písmena ke slovu, jejichž význam znají, odhalí i tyto dvě slova neznámá. Právě k rozšiřování slovní zásoby, a to nejen v jazyku českém, ale i latinském či německém publikace sloužila.

Poznámka: Je třeba se před i při řešení úkolu nepodřeknout a důsledně o knize mluvit latinským názvem, aby jeho překlad SVĚT V OBRAZECH nenaskočil bystřejším žákům příliš rychle.

Úkol č. 2

Komenský se včelařením zabýval a ve Fulneku zavedl chov včel. Za kostelem postavil několik úlů a učil ostatní, jak je třeba včely opatrovat. Sám píše: „S včelařením naučil jsem se přírodu více znáti a více ji milovati než z mnoha knih učených.“

Když se žáci zamyslí nad přesmyčkami, jejichž smyslem je přeskupit písmena do jiného slova, vyřeší dokončení vět:

- Včely milují **společnost**.
- Včely se vyhýbají **nečinnosti**.
- Včely mají společné **dílo**.

Úkol č. 3

Třetí úkol vede k zamyšlení, co se Komenský od včel naučil, čím jej jako člověka inspirovaly.

Mladší žáci se soustředí na činnost včel a mravenců a jejich schopnost spolupracovat, zatímco mouchy a pavouci žijí rozptýleně a každý se věnuje samostatně svému lovu.

Starším žákům je možné napovědět, že Komenský tento příběh použil pro popis práce vědecké. Chtěl, aby učenci pracovali společně, ne rozptýleně. Ve svém spisu Cesta světla (Via lucis) tak polemizuje s názory Francise Bacona, který ve svém díle Nové organon (Novum Organum) tvrdí, že vědec racionalista se podobá pavouku, který souká sám ze sebe pavučiny svých sítí, zatímco vědec empirik se podobá mravenci, který zase stále něco shromažďuje. I Bacon však souhlasí s tím, že vědec si má brát příklad ze včely, která pilně sbírá pyl květů a pak jej přetváří v med.

» Souvisejícím komiksem je *Radost z poznávání* (str. 67), souvisejícím textem *Učebnice pro každého* (str. 66), související kapitolou *Dveře do školy* (str. 68).

Druhý list je úkolem především výtvarným, neboť komiks nabízí k doplnění obrázky. Texty, ať už v bublinách nebo rámečcích, jsou kromě jednoho výrazu dané.

Panel 1.

Datace: Gdaňsk 1641

Komenský se společníkem Petrem Figulem se chystají nalodit na kupeckou loď v gdaňském přístavu.

Komenský se ptá: *Tohle je ta loď, Petr? Vypadá spíš jako stodola obrácená střechou dolů.*

Figulus: *Plavba po moři je jako let! Sám uvidíš, až námořníci rozvinou plachty jako křídla!*

Především je třeba doplnit výrazy do tváří řečníků. Je možné pokládat doplňující otázky:

- *Byl Komenský s mořeplavbou obeznámen? Báł se? Byl zvědavý? Nebo spíš napjatý?*
- *A co Petr Figulus?*

Panel 2.

Komenský zezadu se dívá z paluby lodi a myslí si: *Jen voda a nebe. Občas vlna, občas obláček.*

Je třeba dokreslit oblohu podle Komenského pozorování, případně doplnit třeba rackem a vybarvit.

Panel 3.

Námořník z lanoví s obavami volá: *Stahují se mračna!*

Opět je třeba dokreslit oblohu, tentokrát však námořník upřesňuje, že nebe se zatahuje. Podle jeho výrazu zřejmě zlověstně.

Panel 4.

Vypravěč, kterým je zjevně Komenský, vzpomíná: *Vzápětí se rozpoutala bouře, která před sebou hnala loď jako lehkou skořápku. Námořníci z lanoví padali jako housenky.*

K dokreslení vybízejí především vzedmuté vlny, opět se nabízí využít i barvy k dotvoření atmosféry.

Panel 5.

Komenský se modlí v podpalubí: *Mezi mnou a strašlivou propastí je jen tlusté prkno.
Nesmím však ztratit .....*

- *Které slovo se k doplnění do bubliny nejlépe hodí?*

Žáci by se měli shodnout na **naději**.

Panel 6.

Otřesení Komenský a Figulus na zádi zničené lodi upínají pohled ke břehu.

Komenský: *Anglie?*

Figulus: *Bouře nás zahrnala zpět k břehům Evropy.*

Vypravěč: *Teprve po dvou týdnech loď bez plachet a kormidla skončila tam, odkud vyplula. Lidé, plachty, náklad i kotvy v hlubinách utonuli.*

Úkolem je dokreslit loď podle Komenského popisu.

Souvisejícím komiksem je *Provedu tě Evropou (str. 90 a 91)*, souvisejícím textem *Cestovatel (str. 89)*, související kapitolou *V podpalubí (str. 86)*.

Na Komenského bouře a následné ztroskotání při cestě do Anglie hluboce zapůsobily a otřásly jeho ochotou vydávat se na delší cesty přes moře. Přesto se do Londýna vydal znovu a napodruhé úspěšně doplul. Motiv bouře na moři a ztroskotání se však v jeho díle několikrát objevují. Třetí list si bere opět inspiraci z úžasné Komenského knihy *Orbis pictus*, tentokrát stránka pochází z oddílu věnovanému lidským povahovým rysům.

Úkol č. 1

Úkolem je z obrázku vyčíst, které lidské vlastnosti se obrazový výjev týká. Zároveň mají žáci doplnit čísla na správná místa obrázku.

Trpělivost snáší pohromy (1 – bouřka) a křivdy s pokornou myslí jako beránek (2 – beránek) jako otcovskou metlu božskou. Opírá se o kotvu naděje (3 – kotva) jako koráb (4 – loď) na moři zmítaný. Boha za milost prosí (5 – sepjaté ruce), po dešti (6 – déšť) čeká sluněčko (7 – slunce).

Úkol č. 2

Úkolem je přijít na to, z jakého důvodu se na výjevu objevuje i scéna, která líčenému protičeří.

Netrpělivec (8) pláče, naříká, zuří sám nad sebou, vrčí jako pes. Za křivdy žádá pomstu a bývá sám sobě vlastním vrahem.

Poznámka: Seznamte žáky s dalšími zobrazeními z tohoto oddílu knihy *Svět v obrazech*: lidskostí, statečností, spravedlností, pílí či láskou.

Úkol č. 3

Beletrie předkládá následováníhodné i odrazující popisy vlastností hrdinů. Kdo nečte, často má potíže zformulovat, jaké mohou být povahové rysy. Nejsou vždy černobílé. Tvrdohlavost nás může přivést k cíli, ale také zradit ve chvíli, kdy je třeba naslouchat názorům či radám druhých. Statečnost může vést k sebeobětování i zbytečnému riskování. Pečlivost k pedantství, pravdomluvnost k neomalenosti. Hrajte si na ďáblova advokáta.

» *Souvisejícím komiksem je Labyrint světa (str. 51), souvisejícím textem Univerzální průvodce pro život (str. 52), související kapitolou Silné zážitky (str. 100).*

Čtvrtý pracovní list je určen starším žákům, rozšiřuje slovní zásobu, oprašuje historické znalosti i nutí k zamyšlení nad současnými problémy světa.

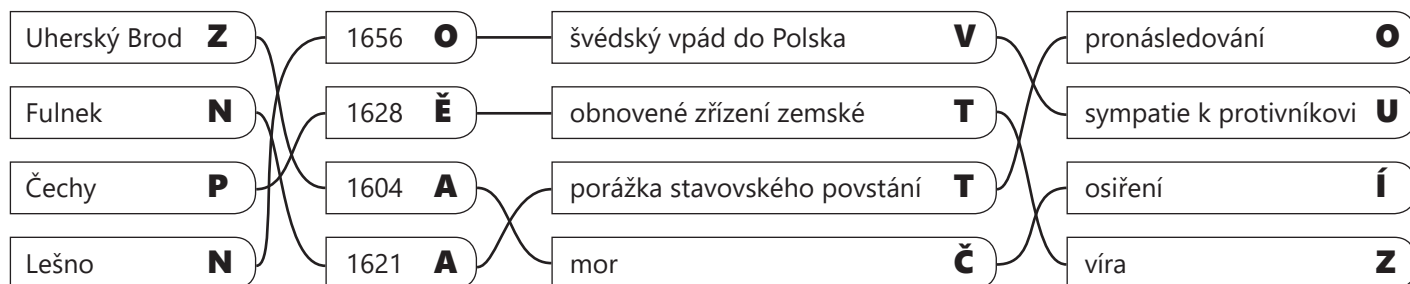
Úkol č. 1

Žáky nejprve necháme samostatně vybírat synonymní výrazy, pak se se slovy seznámí v širších souvislostech.

O Komenském se často mluví jako o exulantovi a toto méně používané slovo (exulant) označující náboženské vyhnance vzbuzuje účast a lítost. Tito **vyhnanci, vystěhovalci** či **vyhoštěnci**, kteří museli kvůli své víře nedobrovolně opustit rodnou půdu, se často utěšující nadějí, že se budou moci domů vrátit, až se politické okolnosti změní. Jsou tedy utečenci před útlakem, **uprchlíci**, přeběhlíci či **běženci**. Dnes se spíše setkáme s označením migranti, přičemž ti, co odcházejí jsou emigranti, ty, kteří do nové země přicházejí, nazýváme imigranty, tedy přistěhovalci. Nezřídka žádají o azyl, tedy ochranu. Důvody odchodu mohou být různé – politické smýšlení, národnostní příslušnost, sexuální orientace, ekonomická situace. Repatriací pak nazýváme proces navrácení uprchlíků do jejich původní vlasti.

Úkol č. 2

Komenský nuceně a v chvatu odcházel několikrát. Když žáci správně přiřadí k místům, odkud utíkal, rok, okolnosti a důvody, vyluští, co takové přesídlení znamená: **Začínat opět znovu.**

Úkol č. 3

Ve třetím úkolu je prostor po samostatné úvaze či diskusi ve skupinkách formulovat, co vede k odchodům z vlasti dnes. Často diskutovanou okolností mezi mladými lidmi jsou klimatické změny, lidská práva nebo sexuální orientace.

Úkol č. 4

Při odpovídání na čtvrtý úkol často žáci nacházejí souvislost s odchodem Ukrajinců z vlasti, která se ze dne na den stala nebezpečnou válečnou zónou.

Poznámka: K zamyšlení slouží i citovaný Komenského výrok.

Jsme všichni v Evropě na jedné lodi a hledíme na ostatní světadíly, jak se na svých lodicích potácejí oceánem vlastních pohrom... První, ne-li jediné, co má být pro nás všechny cílem, je štěstí lidského rodu. Složte zbraně a odějte se rouchem míru.

» Souvisejícím komiksem je Komenský v Lešně (str. 46 a 47), souvisejícím textem Nový domov (str. 45), související kapitolou Pašování pokladu (str. 42).

Ač se to nezdá, Komenský učil jen pár let. O to víc vzdělávání a úlohu školy promýšlel. Vycházel z předpokladu, že i to nejméně nadané dítě lze alespoň trochu vychovat.

Úkol č. 1

Žáci se mají sami rozhodnout, do které skupiny podle Komenského typologie patří:

BYSTRÉ,
DĚLAJÍ RADOST

BYSTRÉ,
LÍNĚ

BYSTRÉ,
VZPURNĚ

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI,
LÍNĚ

S NEDOSTATKEM
BYSTRÉ MYSLI,
VZPURNĚ

Následně se mají rozhodnout, co jim v učení pomáhá. Nemusí jmenovat jen techniky učení, ale měli by se zaměřit i na motivaci. Pomáhají jim tresty, nebo odměny? Zesměšňování, výhrůžky, nebo pochvaly? Hraje roli smysluplnost toho, co se učí? Zábavnost?

Úkol č. 2

Pro Komenského bylo vzdělání prostředkem k nápravě všech věcí lidských. Žáci by se měli zamyslet, co onou „nápravou“ Komenský vlastně myslí a jak by mohl být svět napraven tím, že žáci budou dobře vzdělání. Začít mohou i jen tím, že si sami pokusí pojmenovat, co je pro ně při vzdělávání důležité, čeho vlastně chtějí dosáhnout.

Pomoci by jim mohla i slova v rámečcích:

LIDSKOST	PROFESE	ZNALOSTI	ROZHLED	KVALIFIKACE
JAZYKY	DOVEDNOSTI	ŘÁD	VLASTNOSTI	CESTA
INFORMACE	POZNÁNÍ	SEBEPOZNÁNÍ	PROCES	MOUDROST

Úkol č. 3

Podle Komenského by výuka měla odpovídat pěti zásadám. Úkolem je přiřadit definice k těmto zásadám:

- **NÁZORNOST** Žák by měl mít možnost se s učivem přímo seznámit.
- **SYSTEMATIČNOST** Učivo by na sebe mělo navazovat.
- **AKTIVNOST** Žáci by měli své poznatky získávat vlastní zkušeností.
- **TRVALOST** Učivo je třeba soustavně opakovat.
- **PŘIMĚŘENOST** Učitel by měl vycházet z individuálních schopností žáků.

➤ Souvisejícím komiksem je *Nejoblíbenější učitel Amos* (str. 19), případně *Obraz světa* (str. 81), souvisejícím textem *Není učitel jako učitel* (str. 18), případně *Děti jsou Boží dar* (str. 80), související kapitolou *Bratrská škola* (str. 74).

Komenský se zabýval opravdu mnohým bádáním, dokonce spolupracoval s alchymisty. Zajímal ho, jak věci fungují. Výborně rozuměl tiskařskému řemeslu.

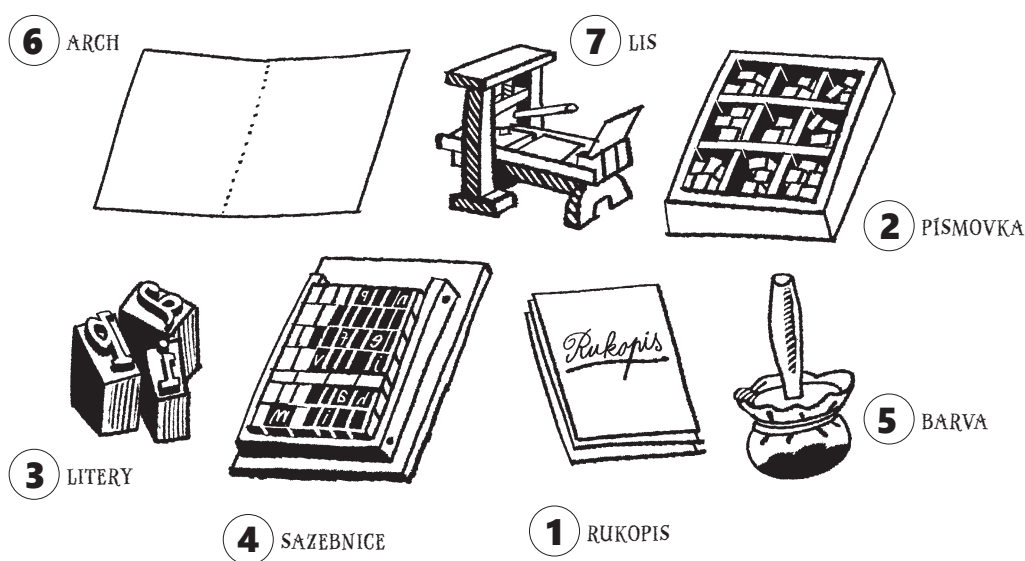
Úkol č. 1

Úkolem je dovodit, jak tiskař při tisku postupoval. Žáci mají očíslovat výjevy ve správném pořadí:

1. ručně napsaná stránka označená „rukopis“
2. litery v přihrádkách „písmovka“
3. litery samostatně „litery“
4. litery v přihrádce velikosti stránky „sazebnice“
5. palička napuštěná barvou „barva“
6. prázdný list papíru velikosti dvou stránek „arch“
7. tiskařský lis „lis“

Poznámka:

V knize je možné si tiskařskou dílnu dobře prohlédnout na komiksově dvoustraně nadepsané Spisovatel (str. 72 a 73).

Úkol č. 2

Komenský se dokonce pokoušel sestavit perpetuum mobile. Zdá se však, že stroj na obrázku jím není. Úkolem je odhalit a zakroužkovat zdroje energie:

- nenápadně umístěné větrné lopatky
- voda, která z trubky do stroje pod úhlem proudí a prouděním též přispívá k jeho práci
- klička za Komenského zády, kterou se dá zatočit

Poznámka: Ujistěte se, že žáci rozumí spojení perpetuum mobile a chápou, že jde o stroj, který vykonává práci bez vnějšího zdroje energie, což v tomto případě splněno nebylo.

➤ Souvisejícím komiksem je *Spojit vše do jediného díla* (str. 27), souvisejícím textem *Dokonalý mechanismus* (str. 26), související kapitolou *Zastavený čas* (str. 28).

Sedmý pracovní list se věnuje Komenského kněžské dráze a patří k těm na zpracování náročnějším.

Úkol č. 1

Když se Jan Komenský vrátil do školy, bylo jeho cílem stát se knězem. Roku 1616 byl na synodě v Žeravicích ordinován na kněze, stal se kazatelem ve Fulneku, v roce 1648 byl v Lešně zvolen biskupem. Prvním úkolem je správně přiřadit, co slova znamenají.

Úkol č. 2

Jednota bratrská byla v době Komenského církví vyznačující se mnoha zvláštnostmi. Žáci se mají rozhodnout, co pro tuto církev platilo:

- Jednota bratrská uznávala jiného boha než ostatní křesťané. NE
- Jednota bratrská se oddělila od kališníků. ANO
- Jednota bratrská uznávala šíření víry mečem. NE
- Jednota bratrská odmítala přepych. ANO
- Jednota bratrská se starala o své staré i nemocné. ANO
- Jednota bratrská tolerovala rozvod. ANO
- Jednota bratrská byla velmi početná církev. NE
- Jednota bratrská neusilovala o hlubší reformu církve. NE
- Jednota bratrská se zasloužila o vydání Bible kralické. ANO
- Jednota bratrská postupně kladla důraz na vzdělání. ANO
- Jednota bratrská neschvalovala rovnost před Bohem. NE
- Jednota bratrská vyžadovala kázeň a řád. ANO

» Souvisejícím komiksem je *Jednota bratrská* (str. 77), souvisejícím textem *Bratři a sestry* (str. 76), související kapitolou *Ztracený beránek boží* (str. 60).

Osmý pracovní list umožňuje kreativnější zpracování. Úkolem je doplnit jednotlivá komiksová pole, která vždy zachycují nějaký milník z dob Komenského dětství a mladých let. Obrázek či text v bublině by měl odpovídat skutečností z života Jana Amose, ale zároveň může být pojat velmi originálně – na Janka mohou promlouvat zvířata, může ho vést Bůh, napovědět mu může kamarád i nějaký náhodný kolemjdoucí. Odpovědět si může koneckonců další bublinou i on sám.

Panel č. 1

Popisek: Uherský Brod 1604

Janek dvanáctiletý: *OBA RODIČE ZEMŘELI. CO SI POČNU?*

Panel č. 2

Popisek: Strážnice 1605

Janek třináctiletý: *MĚSTO VOJÁCI VYPÁLILI. CO TEĎ?*

Panel č. 3

Popisek: Nivnice 1607

Janek patnáctiletý: *MÍ PORUČNÍCI JSOU DOBRÍ LIDÉ, ALE PŘECI NESTRÁVÍM CELÝ ŽIVOT NA STATKU?*

Panel č. 4

Popisek: Přerov 1608

Janek šestnáctiletý: *ZDEJŠÍ ŠKOLA JE LATINSKÁ, JENŽE JÁ LATINU NEOVLÁDÁM. CO MÁM DĚLAT?*

Panel č. 5

Popisek: Herborn 1613

Janek jednadvacetiletý: *NA HERBORNSKÉ AKEDEMII SE MI LÍBILO, ALE MÁM JEŠTĚ DVA ROKY STRÁVIT NA UNIVERZITĚ V HEIDELBERGU?*

Panel č. 6

Popisek: Heidelberg 1614

Janek dvaadvacetiletý: *KOUPIL JSEM SI KNIHU O ASTRONOMII A TEĎ NEMÁM PENÍZE. JAK SE MÁM DOSTAT DOMŮ?*

Panel č. 7

Popisek: Přerov 1617

Janek pětadvacetiletý: *PO TŘECH LETECH UČENÍ JE ČAS POSTOUPIT DÁL. ALE KAM?*

» Souvisejícím komiksem je *Zlomový morový rok* (str. 11), *Vědění dává křídla* (str. 15) a *nejoblíbenější učitel Amos* (str. 19), souvisejícím textem *Člověče, nezlob se* (str. 10) a *zpátky ve škole* (str. 14).